

In dit nummer

- 4 Vakbeweging positief over voorstel NRK voor arbocatalogus per branche
- 7 Rubber- en kunststofindustrie blijft scoren op energie
- 8 Opleiding composietverwerker van start
- 10 Overheid en bedrijf
- 12 Industrieberichten
- 14 IPC 2 leidt al tot verrassende innovaties
- 16 Column

NRK

NEDERLANDSE RUBBER-, LIJM-
EN KUNSTSTOFINDUSTRIE

Overheid moet MKB-beleid beter verkopen

En zo naderen we, met het korten der dagen, het einde van het eerste volle crisisjaar. Een bepaald moeilijk jaar voor de Nederlandse rubber-, lijm- en kunststofindustrie met in sectoren vraaguitval tot wel zestig procent. Voor de meeste bedrijven is er slechts zeer beperkt zicht op herstel. Aan het eind van zo'n dramatisch jaar is het goed terug te blikken op de rol van de overheid in het beperken van de gevolgen van de crisis.

Zo'n terugblik levert positieve en minder positieve constatering op. Natuurlijk stond de overheid voor een uitzonderlijk moeilijke opgave. Direct na het losbarsten van de crisis moest de financiële sector overeind gehouden worden, waardoor de eerste steunmaatregelen voor het 'gewone' bedrijfsleven even op zich lieten wachten. En dat terwijl de meeste bedrijven, ook die in de rubber-, lijm- en kunststofindustrie, vrijwel direct werden geconfronteerd met vraaguitval, wegvalende (export-)kredietverzekering en kredietbeperking door banken.

Deeltijd-WW

Na verloop van tijd reageerde het kabinet wel met maatregelen. De deeltijd-WW, waar ook de NRK om heeft gevraagd, werd in het leven geroepen om massaoantslagen te voorkomen. Achteraf kan worden vastgesteld dat deze maatregel voor een belangrijk deel zijn werk heeft gedaan, ondanks de vaak genoemde bezwaren van omvangrijke administratieve rompslomp en verstoring van de arbeidsmarkt. De huidige regeling heeft een looptijd van vijftien maanden. Verschillende leden van de NRK maken er

COLOFON

NRK Netwerk is een uitgave van de NRK.

Verschijsing: 5 maal per jaar

Jaargang 17, nummer 5

Redactie NRK Netwerk:
Erik de Ruijter
(hoofdredacteur)
Jos de Gruiter
Yolanda Boeters

Met medewerking van:
drs. Jaitske Feenstra

NRK
Postbus 420
2260 AK Leidschendam
Telefoon (070) 444 0660
Fax (070) 444 0661
E-mail communicatie@nrk.nl
Internet www.nrk.nl

Opmaak en druk:
Thieme Media Services

Lid worden

Lidbedrijven van de NRK zijn leveranciers en ketenpartners: leveranciers van rubber- en kunststofproducten, zoals verwerkers, bewerkers en verkooporganisaties. Ketenpartners – zoals leveranciers van machines en hulpapparatuur, en recyclers – richten zich op de rubber- en kunststoffenindustrie en zijn partner in de productcreatie of het productverkoopproces. Bedrijven actief in de rubber- en kunststofindustrie kunnen zich aansluiten bij een of meerdere branchevereniging(en) binnen de NRK-gelederen.

Herkent u zich in bovenstaand profiel? Meldt u zich dan aan bij de NRK: tel. 070 444 0660 of info@nrk.nl.

CARTOON

Het Fraunhofer-Instituut ontdekte dat grootschalige kweek van paardenbloemen 500 tot 1.000 kg latex per hectare en per oogst oplevert

Duurzaam ondernemen

Blij met rubber- en kunststofproducten

De NRK is actief voor de rubber- en kunststofindustrie en vertegenwoordigt de belangen van ca. 650 leden, verdeeld over diverse brancheverenigingen. De NRK bevordert winstgevend leveren van verantwoorde producten door middel van dienstverlening en lobby in een actief netwerk van bedrijven. De NRK biedt haar leden een totaalpakket aan diensten waaruit de bedrijven kunnen kiezen. Sturing van politieke besluitvorming is cruciaal, waarbij de brancheorganisatie kan bogen op een daadkrachtig netwerk in Nederland en Europa.

Actief binnen NRK-gelederen	doorkiesnrs.	e-mail
BFLI – Branche Fed. voor Lichtstraten- en Lichtkoepelfabr.	070 444 0681	bfli@nrk.nl
BureauLeiding	070 444 0650	info@bureauleiding.nl
HKV – Holgevormde Kunststofverpakkingen	070 444 0683	hkv@nrk.nl
LKM – Leveranciers Kunststof Machines	070 444 0681	machines@nrk.nl
NRK-Bouw	070 444 0683	nrk-bouw@nrk.nl
NVPU – Ned. Ver. van Polyurethaan Hardschuim Fabr.	040 787 6592	info@nvpu.nl
NVR – Ned. Ver. van Rubber- en Kunststoffabrikanten	070 444 0690	nvr@nrk.nl
Sectie Kunststoffen (zacht PVC)	070 444 0690	zachtpvc@nrk.nl
Sectie Zacht Polyurethaanschuim	070 444 0690	purschuim@nrk.nl
Sectie TRA – Technische Rubberartikelen	070 444 0690	tra@nrk.nl
NWBC – NRK-Werkgeversver. Branche CAO	070 444 0690	nwbc@nrk.nl
NWBP – NRK-Werkgeversver. Branche Pensioenregeling	070 444 0690	nwbp@nrk.nl
PVT – ProducentenVereniging Thermoplasten	070 369 2960	info@pvt.nl
RecyBEM	070 444 0632	bem@recybem.nl
Sectie Ketenpartners	070 444 0660	deruijter@nrk.nl
Stybenex	0418 513 450	info@stybenex.nl
Sectie Grondstoffen & Additieven	070 444 0660	g&a@nrk.nl
Stuurgroep PVC & Ketenbeheer	070 444 0650	info@pvc.nl
Vekudak – Fabrikanten en import. PVC kunststofdakbed.	070 444 0660	vekudak@nrk.nl
Vereniging Band en Milieu	070 444 0632	bem@recybem.nl
VKCN – Ver. Kunststof Composieten Nederland	070 444 0683	vkcn@nrk.nl
VKG – Ver. Kunststof Gevelementenindustrie	023 551 8444	info@vkgkozijn.nl
VKR – Ver. van Kunststof Recyclers	070 444 0681	vkr@nrk.nl
VMK – Ver. Kunststofverpakkingen Nederland	070 444 0640	vmk@nrk.nl
VNL – Ver. Nederlandse Lijmindustrie	070 444 0690	vnl@nrk.nl
VNVI – Ver. Nederlandse Voegkitindustrie	070 444 0690	vnvi@nrk.nl
VvF – Ver. van Foliefabrikanten	070 444 0683	vvf@nrk.nl

> (vervolg van pag. 1)

gebruik van. Wel zou het te overwegen zijn de mogelijkheid voor verlenging open te houden: nog altijd zijn er bedrijven die de echt zware gevolgen van de recessie nog niet aan den lijve hebben ondervonden. De rond de zomer ingestorte markt voor woningniewbouw en utiliteitsbouw heeft ingrijpende gevolgen voor toeleveranciers, voor een belangrijk deel bedrijven uit de kunststofindustrie.

Kredietverzekering

Grote zorgen blijven bestaan over de kredietverlening aan bedrijven. Na een lange periode van ontkenning door de overheid en banken werd in dit voorjaar erkend wat iedereen in het bedrijfsleven al wist: nieuwe bedrijfskredieten zijn moeilijk tot niet te krijgen tegen soms exorbitante rentetarieven die in de dubbele cijfers lopen. Het probleem is meervoudig. Niet alleen is geld schaars, maar ook de eisen die aan bedrijven worden gesteld zijn streng tot onredelijk. Banken eisen meer en meer zekerheden om hun risico's af te dekken. Banken hebben te maken gekregen met strengere eisen vanuit de toezichthouders aanzien van kapitaalratio's. De weg naar krediet is lang en het geld blijkt duur. Logisch, in een kredietcrisis, maar de voorbeelden hebben toch sterk het profiel van een 'woekerkrediet'. Het is van belang dat de overheid en banken

de kredietverlening snel normaliseren, om te voorkomen dat ook gezonde, levensvatbare bedrijven omvallen. Een ander probleem waarmee bedrijven al snel werden geconfronteerd, was de terugtrekkende actie van de kredietverzekeraars. Kredietverzekeraar Atradius zette al in november 2008 een groot aantal bedrijven op de zwarte lijst. Door de maatregel kwamen duizenden bedrijven in de problemen, omdat hun leveranciers niet meer op krediet wilden leveren. De vergelijking is vaak gemaakt: op het moment dat het huis in brand staat, zegt de brandverzekeraar dat brandschade niet langer gedekt is. De overheid heeft het gat dat terugtrekkende verzekeraars achterlieten weliswaar voor een deel ingevuld, maar op de een of andere manier heeft het bedrijfsleven er niet veel gebruik van gemaakt. Een deel van de verklaring is wellicht dat banken de steunmaatregel niet aan de grote klok hebben gehangen.

Beleid verkopen

Een andere oorzaak kan zijn dat de overheid weliswaar goede maatregelen ontwikkelt, maar verzuimt die te 'marketen'. Ondernemers zijn, zeker in crisistijd, gericht op overleven. Op het moment dat steunmaatregelen het bedrijf zouden kunnen helpen, ziet de ondernemer ze over het hoofd, ook al omdat hij de lastige vertaalslag van overheidsbeleid naar zijn eigen bedrijf zelf moet maken. Intermediaire organisaties hebben op dat vlak een taak, maar schieten in de praktijk te kort. Er is te weinig afstemming en coördinatie. In populaire taal: iedereen 'doet zijn ding'. Dat proces kan gestroomlijnd worden als de overheid meer inspanningen verricht om haar beleid te 'verkopen'. Analooq aan het beleid voor de burger zou de 'dienstverlenende overheid' zich tot het bedrijfsleven moeten richten met de boodschap: wij hebben iets voor u bedacht en we willen dat u er gebruik van maakt. Daar waar brancheorganisaties penvoerder zijn in de uitvoering van beleidsmaatregelen (zoals bij het Innovatie Prestatiecontract) gebeurt dat wel. En met succes.

Verruiming

Al met al lijkt dit kabinet oog te hebben voor de maakindustrie en dat is winst. De Industriebrief was daarvan een bemoedigend voorbeeld, maar ook, meer recent, de brief van de EZ-minister, Maria van der Hoeven, waarin onder meer verruiming van de Wet Bevordering Speur- en

Ontwikkelingswerk (WBSO) en voortzetting van de subsidieregeling Innovatie Prestatie Contracten (IPC) worden aangekondigd. Wel moet worden vastgesteld dat de minister voor 2010 20 miljoen in het vooruitzicht stelt en er in 2009 al aanvragen vanuit de industrie liggen tot een totaalbedrag van 35 miljoen. Hopelijk wil de minister nog eens naar dat bedrag kijken, want iedereen heeft de

EZ kan stimulerende rol spelen om sterker uit de crisis te komen

mond vol van 'sterker uit de crisis komen dan we er in gingen'. Dat is mogelijk op twee voorwaarden: er moet gesneden zijn in de kosten en de crisistijd moet besteed zijn aan innovatie. Anders is 'sterker uit de crisis komen' een holle frase. De overheid, in casu de minister van Economische Zaken, kan op dat vlak een stimulerende rol spelen.

Administratieve lasten

Diezelfde minister heeft zich niet zo lang geleden in bezorgde termen uitgesproken over de gevolgen van de verpakingsbelasting. Onderzoek van het EIM toont aan dat bedrijven niet zozeer bezwaar hebben tegen deze maatregel in zichzelf, maar wel tegen de enorme administratieve lastendruk die ermee gepaard gaat. Wat geldt voor de verpakingsbelasting gaat in meer algemene zin ook op voor alle overheids- en belastingmaatregelen.

De overheid zou de moed moeten hebben om per (belasting)maatregel te durven vaststellen of het beoogde beleidsdoel ermee wordt bereikt én of de maatregel in maatschappelijk opzicht geld oplevert. Bij die berekening zou de 'total cost of ownership' moeten gelden: er is pas sprake van opbrengst als de kosten van de overheid, als handhaver en van het aangesproken bedrijfsleven alles bij elkaar lager zijn dan het bedrag aan geïncasseerde belastinggelden. Dat alles met een voor de hand liggend doel: de uitvoering van maatregelen – of ze nu van algemene of van fiscale aard zijn – moet rendement hebben en niet alleen mensen 'bezighouden'. Ook op dat vlak kunnen we sterker uit de crisis komen dan we er in zijn gegaan. <<

De overheid lijkt meer oog te hebben voor de maakindustrie. Recent bezocht EZ-minister Van der Hoeven Oerlemans Plastics.

Vakbeweging positief voor arbocatalogus per

Uiterlijk 1 januari 2011 zullen er zes arbocatalogi gehanteerd worden in de rubber-, lijm- en kunststofindustrie. De vakbeweging ging akkoord met het voorstel van de NRK om branchespecifieke voorschriften voor de arbeidsomstandigheden op papier te zetten. Bedrijven hebben een grote inbreng in de totstandkoming van de catalogi, die door werkgevers en werknemers samen worden opgesteld. CNV-bestuurder Gerti van Valkenburg heeft vertrouwen in de intenties van de NRK.

"We hebben er intern lang over gediscussieerd, maar uiteindelijk vonden we de voordelen opwegen tegen de nadelen. Een op de werkplek toegespitste arbocatalogus heeft de voorkeur boven algemene beschrijvingen." Vakbondsbestuurder Gerti van Valkenburg (CNV Bedrijvenbond) reageert positief op de keuze van de NRK om zes op branches toegesneden arbocatalogi te maken. "Als je kwaad wilt denken kun je het uitleggen als een manier om zes keer subsidie binnen te harken en het proces te vertragen", verklaart ze haar aanvankelijke terughoudendheid. "Maar ik heb vertrouwen in de intenties van de NRK. Ze behartigt de belangen van een innovatieve industrie, dus die kan zich geen missers op dit vlak veroorloven."

Wetgeving aangepast

In juli 2005 werd de Nederlandse Arbeidsomstandighedenwet aangepast aan de Europese richtlijn 'Veiligheid en gezondheid van werknemers op het werk'. Daarmee verviel onder meer de plicht voor ondernemers om aangesloten te zijn bij een arbodienst. Een bedrijf mocht vanaf die datum zelf de arbotaken uitvoeren – al bleven er taken waarvoor de ondernemer een bedrijfsarts moet inschakelen. Wel moest de werkgever een preventiemedewerker aanstellen. In 2006 werd een wetsvoorstel ingediend om de Arbeidsomstandighedenwet uit 1998 verder te wijzigen. Per 1 januari was de nieuwe wet van kracht. Belangrijkste gevolg van de wetswijziging was de vergroting van de verant-

woordelijkheid van werkgever en werknemers voor het arbobeleid. Het beleid werd niet langer tot in detail door de centrale overheid geregeld, maar moest zo veel mogelijk tot stand komen in ondernemingen, zodat maatwerk kon worden gerealiseerd. Hoe werkgevers en werknemers dat doel bereikten, konden ze per sector regelen. Een van de mogelijkheden daarvoor was het samenstellen van een zogenoemde arbocatalogus. Daarin kan worden beschreven op welke manier en met welke middelen bedrijven de voorschriften uit de Arbowet willen verwezenlijken. De samenstelling van zo'n catalogus werd op bedrijfstakniveau in handen van bonden en werkgeversorganisaties gelegd.

Per branche

Omdat de aard van de werkzaamheden in de rubber-, lijm- en kunststofindustrie sterk uiteenlopen, koos de NRK voor een alternatieve aanpak: niet een voor de hele sector geldende arbocatalogus, maar voor op de verschillende branches in de rubber-, lijm- en kunststofindustrie toegesneden handboeken. "De beschrijvingen zijn meer toegesneden op de bedrijven in een bepaalde sector en bij controles door de Arbeidsinspectie is het daardoor een goed bruikbaar instrument", zegt NRK-beleidsmedewerker Henri Reuchlin, sinds begin dit jaar betrokken bij het overleg rond de catalogi. "Er zijn geen interpretatieverschillen, want daarover heb je vooraf al overeenstemming bereikt." Het algemene nut van een arbocatalogus

is voor Reuchlin helder: "Wij hechten er aan omdat de arbobeleidsregels per 1 januari 2010 afgeschaft zouden worden. Die regels werken uit hoe de Arbowet gelezen moet worden. Zonder catalogus is een bedrijf afhankelijk van de interpretatie van de Arbeidsinspectie. De afspraken die in een arbocatalogus zijn vastgelegd vormen een vrij nauwkeurig kader waarbinnen ondernemer en inspecteur elkaar treffen."

"Je ontkomt er niet aan om een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) voor het bedrijf te maken, maar we wilden geen al te grote gemene deler. Dus kozen we voor beschrijvingen die zijn te gebruiken door een groep bedrijven die bij elkaar passen."

Het aanvankelijke vakbondsbezwaar dat de NRK en haar brancheverenigingen voor de splitsing kozen om zo maximaal gebruik te kunnen maken van de subsidieregeling, noemt Reuchlin "niet aan de orde", evenals de mogelijke verdachtmaking dat de sector de splitsing naar zes catalogi misbruikt om het proces te temporiseren. Reuchlin: "Het subsidiegeld vloeit voor een belangrijk deel naar externe deskundigen die ons helpen bij de samenstelling en implementatie van de catalogi. De NRK en aangesloten bedrijven zijn daar niet beter van geworden." Vertraging is ook niet aan de orde, benadrukt hij. "Integendeel: de minister van Sociale Zaken vindt dat wij vooroplopen."

Reuchlin heeft nog een ander voordeel ervaren: "Arbeidsomstandigheden vormen een onderwerp dat de neiging heeft geruisloos van de agenda te ver-

over voorstel NRK branche

Vakbondsbestuurder Gerti van Valkenburg (CNV Bedrijvenbond): "Het voordeel is het specifieke. Je legt niet iets algemeen vast over machineveiligheid, maar je schrijft precies voor wat er per arbeidsplek moet gebeuren."

dwijnen. Door onze keuze staat het in diverse branches weer hoog op de prioriteitenlijst. Bovendien: preventie-medewerkers van verschillende bedrijven kwamen bij elkaar om de inhoud van de catalogi te bespreken. Dat waren inspirerende bijeenkomsten."

Positieve dynamiek

Om te voldoen aan de door de overheid gestelde deadline moesten de zes cata-

logi snel gereed gemaakt worden. In rudimentaire vorm zijn ze inmiddels klaar. Ze voldoen aan de eisen van de wetgever, maar van daaruit moet gewerkt worden aan verdere verfijning, is de intentie van Reuchlin. De arbo-catalogus voor de thermoplastische industrie loopt op dat proces vooruit. "Het is een goede en volledige catalogus", oordeelt Van Valkenburg zelfs. Reuchlin gaat ervan uit dat de verfijning van de andere catalogi volgend jaar zomer zal zijn afgerond en dat ze in het daaropvolgende najaar operationeel kunnen worden. "Bedrijven waren aanvankelijk ook terughoudend, maar er is een goed proces op gang gekomen. De samenwerking met de bedrijven en tussen bedrijven onderling is goed, er is een positieve dynamiek ontstaan rond het thema arbeidsomstandigheden." Ook vakbondsbestuurder Van Valkenburg gaat ervan uit dat de catalogi volgend jaar operationeel kunnen zijn. "Een belangrijke overweging om akkoord te gaan met splitsing van de catalogi, was de uitgesproken inspanningsverplichting van de branches. Via de NRK is die er gekomen. We gaan er dus vanuit dat de branches zich aan het afgesproken tijdspad houden en in kwalitatieve zin aansluiten bij de arbo-catalogus van de thermoplastische industrie. Als straks in de praktijk blijkt dat de branches zich niet aan deze afspraak houden, dan volgt wel een stevig gesprek met de NRK en de aangesloten branches. Maar ik ga er niet vanuit dat ze de goede samenwerking zo op de proef willen stellen."

De in de rubber-, lijm- en kunststof-industrie gekozen vorm van uitsplitsing naar branche is Van Valkenburg niet eerder tegengekomen. "En collega's ook niet. Misschien zijn andere bedrijfstakken homogener of hebben ze er nog niet zo over nagedacht", vermoedt ze. Of ze het model in andere sectoren zou initiëren weet ze nog niet. "In de kern ben ik voorstander van een zo breed mogelijke arbocatalogus, maar het hangt af van de intenties waarmee wordt gekozen voor uitsplitsing. Het voordeel is natuurlijk het specifieke. Je legt niet iets algemeen vast over machineveiligheid, maar je schrijft precies voor wat er per arbeidsplek moet gebeuren." De catalogi gaan gelden voor alle bedrijven in de branche waarvoor ze zijn opgesteld (ook niet-NRK-leden) en navolging van de regels wordt gecontroleerd door de Arbeidsinspectie.

En wat gebeurt er in de branches die geen arbocatalogus hebben? Reuchlin: "In eerste instantie niet veel. Ik heb begrepen dat de overheid heeft besloten de arbobeleidsregels tot 1 januari 2011 van toepassing te laten zijn. Daarna ben je als bedrijf dus afhankelijk van de interpretatie door de Arbeidsinspectie. Als branches tegen die tijd alsnog een eigen catalogus willen, dan is het niet uitgesloten dat de subsidiepot leeg is." <<

Activiteiten uit NRK

- 03-12 MJA Cradle to Cradle (C2C) middag
- 20-01 NRK Nieuwjaarsbijeenkomst
- 04-02 PVT Voorbehandelen van kunststof
- 11-02 PVT Hiper moulding in praktijk

NRK-bestuur

Op NRK's Ledenvergadering van 17 juni zijn twee nieuwe bestuurders benoemd, zodat het voltallige bestuur er nu als volgt uitziet:

- Joan Hanegraaf, Oerlemans Plastics BV
 - Bernard Merckx, Colcom Europe BV
 - Jan Noordegraaf, Synbra Technology BV
 - Kees van Oostenrijk (vz), Transparancy & Breakthrough
 - Jan Schrama, Poly Products BV
 - Tjitske Visser-Bosma, Dyka BV
- Erik de Ruijter heeft zitting in het bestuur vanuit het NRK-kantoor.

Rectificatie

Anders dan in NRK-Netwerk van september gemeld, is Bernard Merckx niet meer verantwoordelijk voor de recyclingactiviteiten bij Schoeller Arca Systems. Merckx is momenteel algemeen directeur van Colcom Europe BV.

Grote opkomst NRK Golfdag

De jaarlijkse NRK Golfdag, het sportieve evenement voor de rubber-, lijm- en kunststofindustrie, vond dit jaar plaats op 2 oktober bij golfbaan Het Rijk van Nunspeet. Netwerken en sportiviteit gingen weer hand in hand, wat geanimeerd verliep met de 90 deelnemers aan de golfdag.

De prijs voor de beste clinic'er ging naar de heer Heinen (Transmare Compounding) en de beste speler bij de masterclass was de heer Van der Meer (Windsheim). Het golftoernooi werd door hetzelfde team als vorig jaar gewonnen: de heren Van Esch, Grafflage, Switsar en Van der Stok (Advances Plastics). De 'longest drive' werd bij de dames geslagen door Malionowski (Schoeller Arca Systems) en bij de heren door Bühler (Greif Nederland). De 'neary' was voor Bas van Kamperdijk (Berdal Groep). De golfdag staat voor 2010 al weer ingepland: vrijdag 1 oktober.

6de NRK REACH-bijeenkomst: de tijd dringt

Met nog minder dan twee maanden de tijd om leveranciers in te lichten over hoe stoffen gebruikt worden, was de belangstelling op 12 oktober groot. Ruim 60 ondernemers waren aanwezig tijdens de 6de NRK REACH bijeenkomst in Soestduinen.

Blotstellingsscenario, registratiedossier, kandidaatslijst of autorisatielijst; deze en andere zaken besprak Walter Claes (EuPC). Bij zijn update van de REACH-wetgeving bleek dat er nog veel vragen zijn. Desondanks weten ondernemers niet alle beschikbare informatie goed te vinden, zoals de helpdesks bij Senter-Novem. Een belangrijke reden hiervoor kan zijn, dat ze geen bedrijfsspecifieke informatie geven, maar alleen uitleggen waar wat te vinden is. De NRK-Helpdesk biedt daarentegen wel specifieke informatie voor de industrietak.

Melding vóór 30 november 2009

De rubber- en kunststofindustrie werkt momenteel aan het PEST-project, Plastics Exposure Scenario Team. Tijdens de REACH-bijeenkomst vertelde Ton Coolen (Schulman) dat bedrijven tot 30 november 2009 hun gebruik van de meeste stoffen kunnen aangeven bij de leverancier. Dat is een enorme klus vanwege de vele verschillende kunststofprocessen en -artikelen. Europese brancheorganisaties hebben daarom gewerkt aan een gebruikersvriendelijke aanpak die ook toegankelijk is voor leden van de NRK. Alle data is in de software geïntegreerd zodat met een paar simpele handelingen is te controleren of de stof is aangemeld

voor een bepaald gebruik. Het project moet eind oktober klaar zijn. Zodra het actief is, seint de NRK haar leden in.

Mengsels

Producenten van mengsels zoals lijmen, kitten en compounds hebben er een nieuwe uitdaging bij: de CLP-verordening. De verordening is al in werking getreden, maar vanaf 1 december 2010 worden veiligheidsinformatiebladen volgens REACH verplicht. Jolanda Neeft (NRK) legde de uitdagingen uit die de bedrijfstak te wachten staan, zoals welke informatie op het veiligheidsinformatieblad vermeld moet worden.

Informatie over REACH of de bijeenkomst: Jolanda Neeft, 070 444 0696. <<

Toekomst NRK op extra ALV

Leden van de NRK bogen zich op 10 november over de vervolgstappen voor de toekomst van de NRK. Sinds de Algemene Ledenvergadering in juni 2009 waren veel punten verder uitgewerkt, zoals de NRK-beleidsfocus op zes aandachtsgebieden, naamswijziging van de brancheverenigingen, een gezonde financiële positie, direct NRK-lidmaatschap, heldere en eenduidige NRK-contributiestructuur. De punten zijn besproken en door de leden akkoord bevonden, zij het met de kanttekening dat onderdelen gefaseerd worden ingevoerd. Ook de begroting 2010 was akkoord.

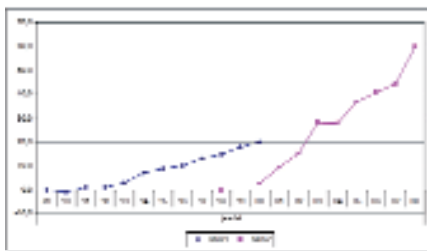
De ALV heeft bovendien, na uitvoerige discussie, ingestemd met het voorstel een interim algemeen directeur aan te stellen ter versterking van de directie. Deze algemeen directeur a.i. helpt het bestuur bij de vragen op financieel terrein en de uitwerking van de interne en externe organisatiestructuur. In de plannen Toekomst NRK was al sprake van het aanstellen van een voorzitter/algemeen directeur. Tijdens de ALV in juni 2010 wordt de verdere uitwerking weer besproken. <<

Rubber- en kunststofindustrie blijft scoren op energie

Opnieuw heeft de rubber-, lijm- en kunststofindustrie de doelstelling van de Meerjarenaafpraak Energie-Efficiency (MJA) gehaald. En hoe! Was 2% de doelstelling over 2008, de 106 MJA-bedrijven realiseerden vorig jaar een efficiency van 15,4%. De industrietak realiseerde daarmee voor MJA2 een energie-efficiency van bijna 59,8%.

De industrie moet in 2020 30% energie-efficiënter werken, dat is de doelstelling die is vastgelegd in het convenant met EZ. Om dat te bereiken richten de MJA-bedrijven en de NRK zich op innovaties in productieprocessen, energiezuinige producten en slimme producten die bij gebruik energie besparen.

Met de gegevens van 2008 wordt de periode van MJA2 afgesloten (2001-2008). In deze periode is in totaal 59,8% aan energie-efficiencyverbetering behaald t.o.v. het referentiejaar 1998.

De energiebesparingen in de rubber-, lijm- en kunststofindustrie zijn al jaren hoog. Die score komt vooral door energiezuinige productontwikkeling. Ter illustratie: de 15,4% energie-efficiencyverbetering komt voor 11,9% voor rekening van energiezuinige productontwikkeling, 2,2% staat op het conto van procesefficiency en 1,3% van duurzame energie.

MJAmkb

Bedrijven die deelnemen aan de MJA krijgen veel ondersteuning. Die ondersteuning is nu nog met name bestemd voor de grote bedrijven, maar dat zou moeten worden uitgebreid naar het midden- en kleinbedrijf. Na een succesvolle pilot van MJAmkb lobbyt de NRK nu voor een industriebrede uitrol van een MJA-versie voor kleine bedrijven. Informatie: Jacqueline de Waal, tel. 070 444 0683. <<

GEOBLOCK: EPS in GWW

Sinds april 2009 is de stichting GEOBLOCK operationeel, een samenwerkingsverband tussen EPS-producenten en een groot inzamel- en herverwerkingsbedrijf. Onder de merknaam GEOBLOCK brengen de bedrijven speciale blokken EPS (geëxpandeerd polystyreen) op de markt voor een groot aantal toepassingen in de grond-, weg- en waterbouw (GWW).

De aangesloten bedrijven zamelen herbruikbaar EPS in uit verpakkingen, huishoudelijk afval, en bouw- en sloofafval en verwerken dat in GEOBLOCK. Daarmee wordt voldaan aan het duurzaam inkoop- en ketenbeleid van VROM. De bedrijven spelen met dit nieuwe product dan ook in op de overheidsvraag naar duurzame producten. Enige voordelen van GEOBLOCK zijn: een ver-

hoogde inzet van gerecycled materiaal, het product zelf is ook weer recyclebaar en vermindering van CO₂-uitstoot. Andere voordelen betreffen zonder meer de toepassing: een belangrijke markt voor GEOBLOCK is de grond-, weg- en waterbouw. Wegen kunnen veel sneller worden aangelegd of hersteld, omdat de duur van de bouwtijd niet meer afhankelijk is van het inklinken van het zand en de zetting ervan. Dat scheelt tijd. Met de EPS-blokken kan een klus binnen een vooraf bepaalde 'snelle' bouwtijd worden uitgevoerd. Informatie: www.geoblock.nl. <<

GEOBLOCK als funderingsmateriaal in de grond-, weg- en waterbouw

NRK start doelgroepenbeleid

De NRK is de afgelopen zomer van start gegaan met het zogenoemde doelgroepenbeleid. Doelstelling is de grote informatiestroom beter te kanaliseren en zodoende effectiever te communiceren. Ledenbedrijven krijgen sindsdien niet meer alle post van de NRK, maar alleen informatie over de kennisgebieden waar ze zich voor hebben opgegeven. Dat betreft:

- Business
- Arbeidsverhoudingen
- KAM & Energie
- Stoffen & REACH
- Innovatie & Technologie.

Eens per twee maanden wordt op bovenstaande thema's een digitale nieuwsbrief verspreid. Per thema wordt de informatie gebundeld en gericht aangeboden aan de opgegeven persoon in het lidbedrijf. Zo wordt overload voorkomen, een randvoorwaarde voor effectieve communicatie. Ter verbetering van de informatie-ontsluiting is ook www.nrk.nl verbeterd. De NRK-website bevat nieuws en informatie over veel verschillende onderwerpen. Een goede structuur is dan van belang. Algemene informatie is te vinden via de hoofdpagina, voor meer detailinformatie is er LedenNet met de verschillende dossiers, waarin ook de structuur van de doelgroepen weer terugkomt. Leden kunnen de informatie raadplegen zonder een ingewikkelde login.

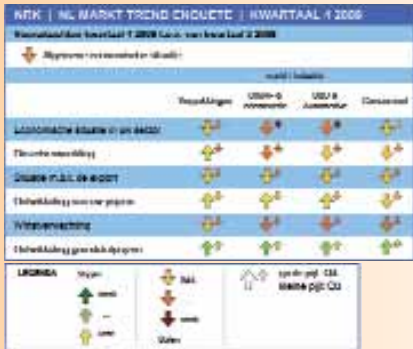
Ontvangt u al de gewenste informatie? Voor meer informatie over uw vermelding inzake het doelgroepenbeleid kunt u contact opnemen met de NRK, Yolanda Boeters, tel. 070 444 0670.

Professionals in plastics

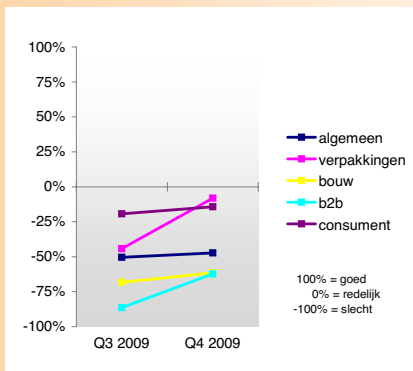
Dankzij de kunststoftechnologie zijn geheel nieuwe producten mogelijk geworden. Dat kunnen high tech producten zijn, maar ook alledaagse zaken zoals onderdelen voor watervoorzieningen die van vitaal belang zijn. Kunststofondernemers vinden die prestaties vanzelfsprekend, maar daarmee doen ze zichzelf te kort. De PVT brengt daarom de deskundigheid en professionaliteit van de achterban nadrukkelijk onder de aandacht. De Kunststoffenbeurs had de primeur.

NRK Markt Trend Enquête

De NRK Markt Trend Enquête is een waardevol, nieuw instrument om goed op de hoogte te blijven van belangrijke trends in de vier grote markten: verpakkingen, bouw, business to business & automotive, en consumentenproducten. De enquête wordt vier keer per jaar gehouden en is anoniem.

Voor de tweede maal heeft de NRK de Markt Trend Enquête gehouden onder haar leden. De vooruitzichten voor het vierde kwartaal van 2009 zijn in alle sectoren licht positiever ten opzichte van het derde kwartaal. Ondernemers in de verpakkingenindustrie kijken ten opzichte van andere sectoren het meest positief tegen het vierde kwartaal aan. Ten opzichte van het derde kwartaal hebben de vooruitzichten voor de verpakkingenindustrie ook de grootste positieve verandering ondergaan.

Deelnemen

De NRK geeft de uitkomsten van de Markt Trend Enquête door aan de European Plastics Converters (EuPC), die een vergelijkbare enquête houdt op Europees niveau. De Europese resultaten worden teruggekoppeld aan de Nederlandse deelnemers. De resultaten voor het 4^e kwartaal zijn te vinden op www.nrk.nl. Informatie: Erik de Ruijter, tel. 070 444 0671.

Duurzaam Inkopen

De NRK organiseerde op 9 september een voorlichtingsmiddag over het Duurzaam Inkopen-project van de overheid. VROM en SenterNovem legden uit wat het project inhoudt. PlasticsEurope en NRK wezen de bedrijven vervolgens erop hoe ze zich positief kunnen profileren.

De Rijksoverheid, jaarlijks goed voor 40 miljard euro aan inkoop, moet in 2010 100% duurzaam inkopen. Voor provincies, gemeenten en waterschappen is het doel in 2010 minstens 50%. Via duurzaam inkopen wil de overheid duurzaamheid en innovatie stimuleren. De belangrijkste overheidsinkopen zijn ingedeeld in zo'n 45 productgroepen,

zoals kantoormeubelen, kantoorstof-fering, catering, maar ook gebouwen, wegen en kabels & leidingen.

Duurzame innovaties melden

De rubber- en kunststofbranche heeft vooral te maken met nieuwe innovaties die een duurzaam alternatief kunnen zijn. Die innovaties moet de branche, bij monde van de NRK, melden bij SenterNovem. Vervolgens moet zij SenterNovem overtuigen de nieuwe innovaties mee te nemen bij revisies van de criteria. Ook klachten kunnen collectief worden gemeld. Duurzame innovaties of klachten kunnen worden gestuurd naar Jolanda Neeft via neeft@nrk.nl. <<

Opleiding composietverwerker van start

Eind september vond op de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden de gezamenlijke bijeenkomst plaats in het kader van composietonderwijs. Door reïntegratiebureau Auriga Arbeidsbemiddeling, Kenniscentrum Jachtbouw en VAPRO is een project gestart om langdurig werklozen om te scholen tot composietverwerker niveau I.

Auriga Arbeidsbemiddeling en het Kenniscentrum Jachtbouw signaleerden een tekort aan bekwaam personeel in de composietbranche. Zij zochten contact met de VKCN en VAPRO om een omscholingstraject op te starten. Op de bijeenkomst in Leeuwarden waren ruim dertig geïnteresseerde deelnemers, bedrijven en uitkerende instanties. Er is dus volop belangstelling. Het ziet er dan ook naar uit dat het project nog in 2009 van start gaat.

Composietverwerker niveau I

Naast de scholing tot composietverwerker en het branche-erkende diploma, krijgen de deelnemers ook een stage van twee maanden en een dienstverband voor bepaalde tijd. Momenteel zijn er twaalf arbeidsplaatsen bij Friese composietverwerkende bedrijven. Auriga Arbeidsbemiddeling doet een voorselectie op de aangemelde deelnemers zodat de aangemelde bedrijven een passende kandidaat krijgen. Vervolgens worden bij aanname de deelnemers door VAPRO opgeleid tot composietverwerker niveau I.

Grote interesse voor opleiding tot composietverwerker in Noord-Nederland

Werkgevers in de composietbranche in Noord-Nederland die personeel zoeken, kunnen voor meer informatie contact opnemen met Auriga Arbeidsbemiddeling, lianne.voerman@auriga.nl. <<

ROC-leerlingen te gast in promotiebus rubber en kunststof

Circa duizend ROC-leerlingen maakten de afgelopen weken kennis met de rubber- en kunststofindustrie. Dat gebeurde door een bezoek aan de zogenoemde 'kunststofbus'.

Deze Franse promotiebus die is voorzien van werkende machines voor spuitgieten, extrusie en vacuümvormen, wordt sinds een aantal jaren ingezet door machinebouwer Arburg en de NRK. Doel ervan is ROC-leerlingen in contact te brengen met rubber en kunststof, de producten en de productietechnieken. Ter voorbereiding is, in samenwerking met Stichting C3, een speciale lesbrief ontwikkeld met docentenhandleiding.

De bus bezoekt dit jaar negen ROC-locaties, van Den Helder tot Maastricht en van Groningen tot Schiedam. De rubber- en kunststofindustrie groeit gestaag en heeft op termijn geschoold personeel nodig op

Voor leerlingen die de 'kunststofbus' bezochten is er een lesbrief ontwikkeld

MBO-niveau. Uit onderzoek blijkt echter dat de bedrijfstak te weinig bekend is bij ouders, scholen en leerlingen. Het initiatief is tot stand gekomen in samenwerking met het Platform Kunststof en Rubberindustrie en met financiële ondersteuning van de VAPRO-groep. <<

Recyclingbedrijven uitgekleeft met EVOA-regels

De VROM-inspectie heeft in haar jaarplan voor 2009 aangegeven dat controle van export van kunststofafval prioriteit heeft. Een aantal van de bij de Vereniging van Kunststof Recyclers (VKR) aangesloten bedrijven werd daarop gecontroleerd.

In een brief aan VROM heeft de VKR haar beklag gedaan over de gang van zaken rond deze controles. Zo vinden de controles zeer frequent plaats bij hetzelfde bedrijf. De controle van nagenoeg iedere container brengt voor de ondernemer grote kosten met zich mee. Daarnaast

worden de EVOA-regels door de diverse VROM-inspecteurs verschillend uitgelegd. Uit recente uitspraken blijkt bovendien dat de Raad van State de strikte uitleg van de EVOA door VROM niet volgt.

De exporterende bedrijven worden door deze vorm van handhaving en toezicht in een verliesgevende positie gebracht, stelt de VKR. De bedoeling van het groene-lijstregime is juist om op relatief eenvoudige wijze te kunnen exporteren. De VKR heeft VROM daarom gevraagd de controles op te schorten en de opgestelde vuistregels aan te passen. <<

NRK en DPI Value Centre werken samen om bedrijven in de rubber- en kunststofindustrie te ondersteunen met innovatie. Onderstaande initiatieven komen voort uit deze samenwerking.

RAAK-project over biopolymere

Fontys Hogeschool voert samen met Avans Hogeschool een RAAK-project uit, waarbij MKB-ondernemers vraagstellingen en kleine onderzoeken op het gebied van biopolymere neerleggen bij studenten. Een 25-tal deelnemers bestaande uit werkers, grondstofleveranciers en designbureaus hebben zich aangemeld voor het project. Zowel NRK als DPI Value Centre stellen hun kennis en netwerk beschikbaar. Op 23 september kwamen de deelnemers samen voor een bijeenkomst tijdens de Kunststoffenbeurs te Veldhoven. Het enthousiasme was groot. Alle deelnemers bleken op zoek te zijn naar informatie over biopolymere en probeerden een innovatiestrategie op te zetten rond het onderwerp.

Duurzaamheid

Tijdens de bijeenkomst voedde DPI Value Centre de discussie met een presentatie over 'bioplastics en duurzaamheid'. De relatie tussen bioplastics en duurzaamheid is niet zo eenvoudig als het lijkt. Duurzaamheid kan van verschillende kanten worden bekeken, denk aan:

- hoeveelheid materiaal,
- gebruik van aardolie,
- gebruik van schadelijke stoffen,
- energieverbruik,
- CO₂-uitstoot,
- afval en herbruikbaarheid,
- landgebruik.

Ook wakkerde DPI Value Centre de discussie aan met een vergelijking tussen twee methoden van duurzaamheid: 'LCA' en 'Cradle to Cradle'.

Na de gezamenlijke startbijeenkomst worden de individuele trajecten gestart, die ondernemers inzicht geven in hun mogelijkheden van biopolymere. Daarnaast is er een groep communicatiestudenten die het project voorziet van tips. Zij hebben de Kunststoffenbeurs en de NRK bezocht om inzicht te krijgen in de branche en de communicatiebehoeften.

Belangenbehartiging

De NRK bewaakt de belangen van haar achterban op het gebied van o.a. arbeidsomstandigheden, sociale zaken, milieu en wet- en regelgeving. Leden kunnen meer informatie vinden op www.nrk.nl/ledendeel/dossiers, waar u het gewenste dossier kunt aanklikken.

Arbeidsomstandigheden

arbeidsomstandigheden en interne veiligheid: dekort@nrk.nl en neeft@nrk.nl

Seksueel getint gedrag is niet altijd seksuele intimidatie

De Hoge Raad oordeelde onlangs in een zaak dat seksueel getint gedrag niet altijd seksuele intimidatie is. Het is volgens de Raad niet van belang hoe gedrag wordt ervaren door degene tegen wie het is gericht. Tijdens een kerstborrel kneep een stichtingsdirecteur bij het binnentreden van een met kaarslicht verlichte zaal, een werknemer in de billen en gebruikte daarbij het woord 'dark-room'. Er volgde een conflict en de arbeidsovereenkomst werd na een tijdje ontbonden.

De werknemer spande een zaak aan tegen de stichting en eiste een materiële en immateriële schadevergoeding. Zowel kantonrechter als het hof wezen de vordering af. De handelwijze van de directeur kon wel worden aangemerkt als seksueel getint gedrag, maar de werknemer maakte onvoldoende aannemelijk dat hij daardoor in zijn waarde was aangetast, stelden de rechters. Er was evenmin een bedreigende, vernederende of kwetsende situatie gecreëerd en dus was er geen sprake van seksuele intimidatie.

Schadevergoeding voor burn-out

Onlangs oordeelde de rechter dat het UWV ruim 300.000 euro schadevergoeding moet betalen aan een oud-medewerker van een tuinbouwbedrijf die na een burn-out arbeidsongeschikt werd. De rechtszaak was namens de man aangespannen door Bureau Beroepsziekten van de FNV. Door laksheid en een verkeerde beoordeling verergerden de burn-outklachten van de man zodanig dat hij volledig arbeidsongeschikt raakte.

De man werkte veertien jaar bij een tuinbouwbedrijf en meldde zich na een rommelige fusie eind 1998 ziek met burn-outklachten. Pas in februari 2000 kreeg hij van het UWV te horen dat hij niet meer in staat werd geacht zijn eigen functie uit te oefenen en dat hij op zoek moest naar ander werk.

De Raad van Toezicht Arbeidsdeskundigen vond dat het UWV inadequaat had gehandeld en de verkeerde conclusie had getrokken. Het Bureau Beroepsziekten greep de uitspraak aan voor het indienen van een claim.

Grenzen aan zorgplicht werkgever

Goed werkgeverschap en de zorgplicht bieden werknemers niet in alle gevallen bescherming. Dat oordeelde de rechter in een zaak van een werknemer die ziek werd tijdens zijn werk als ingenieur voor de kust van Afrika. De man liep een infectie op omdat hij verontreinigd drinkwater had gedronken uit een waterfles waarin geen drinkwater bleek te zitten. Enige tijd later werd de man ziek bij een opdracht op een platform voor de kust van Angola. Hij ging terug naar Nederland, maar reageerde allergisch op een antibioticakuur en werd voor verder onderzoek en behandeling opgenomen. Enige tijd later raakte hij arbeidsongeschikt. De arbeidsovereenkomst werd ontbonden en de man eiste bij de kantonrechter schadevergoeding wegens onredelijk ontslag. De rechter wees deze vordering af. De arbeidsongeschiktheid was de werkgever niet te verwijten, al is niet uit te sluiten dat de omstandigheden op de werkplek er wel aan hebben bijgedragen. De werknemer had echter ook een eigen verantwoordelijkheid en kreeg daarom minder schadevergoeding dan gevraagd.

Een derde van de werknemers valt onder arbocatalogus

Sinds de nieuwe Arboret in 2007 van kracht ging, zijn er 57 arbocatalogi goedgekeurd. Inmiddels valt daarmee 33% van de werknemers onder de werking van een arbocatalogus. De Arbeidsinspectie gebruikt de goedgekeurde catalogi als uitgangspunt bij inspecties in bedrijven. Het opstellen van een arbocatalogus is niet verplicht. Een werkgever moet

dan wel inzichtelijk kunnen maken dat hij voldoet aan de Arboret. Voor de rubber-, lijm- en kunststofindustrie worden er zes arbocatalogi opgesteld, zoveel mogelijk op maat gemaakt voor de branches binnen de NRK-gelederen. Meer hierover is te lezen op pagina 4-5 in deze NRK Netwerk.

Sociale Zaken

onderwijs: schutjes@nrk.nl
CAO: dekort@nrk.nl

AOW vanaf 67 jaar

Het kabinet verhoogt de AOW-leeftijd in twee stappen naar 67 jaar: in 2020 naar 66 jaar en in 2025 naar 67 jaar. Mensen die lang en substantieel gewerkt hebben, kunnen alsnog met 65 jaar stoppen. Zij krijgen dan een lagere AOW-uitkering. Lagere inkomens worden hiervoor deels gecompenseerd met een aanvullende inkomensafhankelijke arbeidskorting, waarvan de exacte vormgeving nog wordt bekeken. Verder komt er een regeling voor zware beroepen die werkgevers financieel prikkelt om werknemers op tijd minder zwaar werk te laten doen.

Het kabinet heeft op voorstel van minister Donner en staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken ingestemd met een wetsvoorstel dat dit regelt. Het wetsontwerp gaat voor advies naar de Raad van State en wordt openbaar bij indiening bij de Tweede Kamer.

Shoppen met nabestaandenpensioenen

Nabestaanden mogen vanaf 21 april 2009 zelf kiezen bij welke pensioen-uitvoerder zij hun nabestaandenpensioen onderbrengen. Het gaat daarbij om nabestaanden met een pensioenovereenkomst waarin een bedrag is opgebouwd waarmee ze een pensioenuitkering inkopen. Dat bedrag kan nu alleen worden gebruikt voor een uitkering bij de eigen pensioen-uitvoerder.

In een nieuwe wet moeten verzekeraars en mogen pensioenfondsen meewerken aan een verzoek van een nabestaande om over te stappen naar een andere pensioenuitvoerder. De wet geeft niet alleen nabestaanden die in de toekomst een nabe-

staandenpensioen inkopen de mogelijkheid om te shoppen. Ook nabestaanden van wie de partner al is overleden en die nog geen nabestaandenpensioen hebben ingekocht, krijgen die mogelijkheid.

Langer tijdelijk contract tot 27 jaar

Jongeren tot 27 jaar kunnen tijdens de crisis langer op een tijdelijk contract worden gezet. Bij elkaar opvolgende tijdelijke contracten ontstaat na een periode van vier jaar een vast dienstverband. Dat was na drie jaar. Het kabinet wil met dit voorstel een bijdrage leveren aan de bestrijding van de jeugdwerkloosheid. Vooral jongeren hebben het zwaar in de huidige economische crisis. Werkgevers die een vast contract niet zien zitten, hebben misschien nog wel ruimte om hen een tijdelijk contract aan te bieden. Jongeren maken zo meer kans op verlenging van hun dienstverband.

Milieu

externe veiligheid: dekort@nrk.nl
milieu/IMT: dewaal@nrk.nl
MJA: dewaal@nrk.nl

Brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen onvoldoende

Volgens de VROM-Inspectie is de brandveiligheid bij de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen vaak onvoldoende. Dat blijkt na een onderzoek naar 58 opslaglocaties van bestrijdingsmiddelen, afvalstoffen, verven en lakken en andere chemische producten.

De inspectiedienst vindt dat gemeenten, provincies, bedrijven en private inspectie-instellingen er samen voor moeten zorgen dat de risico's bij brand beter worden beheerst. Daarvoor zijn inmiddels afspraken gemaakt.

Het onderzoek was gericht op bedrijven die meer dan 10.000 kilo verpakte gevaarlijke stoffen opslaan en waar het hoogste beschermingsniveau geldt. Bedrijven moeten in dat geval niet alleen automatische brandblusinstallaties hebben. Ook het onderhoud en de periodieke inspecties moeten goed worden uitgevoerd door een gespecialiseerd bedrijf.

Richtlijnen en overige regelgeving

wet- en regelgeving: schutjes@nrk.nl
ondernemerszaken: deruijter@nrk.nl

Behouden van ISO 9001-certificaat

De nieuwe ISO 9001-norm werd een jaar geleden gepubliceerd en inmiddels hebben veel organisaties een ISO 9001:2008 certificaat behaald. ISO en IAF hebben afspraken gemaakt over certificatie tegen ISO 9001:2008. Na 1 december 2009 kan alleen een nieuw certificaat of hercertificatie worden aangevraagd op basis van ISO 9001:2008. Na 1 december 2010 zijn certificaten tegen ISO 9001:2000 niet meer geldig. Meer informatie hierover staat op www.nen.nl/iso9001.

Administratieve lastenverzwaring nieuwe btw-regels

De nieuwe Europese btw-regels die op 1 januari 2010 van kracht worden, zorgen volgens VNO-NCW voor administratieve lastenverzwaring voor ondernemers. De ondernemersorganisatie heeft hierover haar beklag gedaan bij de Tweede Kamer. Niet de dienstverlener, maar de afnemer van de dienst moet voortaan de btw betalen, waardoor grensoverschrijdende dienstverlening eenvoudiger wordt. Het probleem hierbij is dat voor het betalen van de btw niet langer de factuurdatum bepalend is, maar de datum waarop de dienst wordt verricht. Daardoor ontstaan grote uitvoeringsproblemen bij bedrijven. VNO-NCW wil dan ook dat deze – onverwachte – Europese regel met spoed wordt gewijzigd en dat de Belastingdienst betrokken ondernemers in de tussentijd coulant behandelt.

Ook de teruggaafprocedure is niet optimaal. Vanaf 1 januari 2010 moeten alle teruggaafverzoeken langs elektronische weg bij de eigen belastingdienst worden ingeleverd. Die stuurt de verzoeken door naar de betreffende lidstaten. Het is echter nog onduidelijk of de andere lidstaten op 1 januari klaar zijn om de teruggaafverzoeken te ontvangen. Bedrijven wordt geadviseerd om teruggaafverzoeken over 2009 zoveel mogelijk vóór 1 januari 2010 in te dienen.

Praktijkguiden nieuwe Machinerichtlijn

Eind december treedt de nieuwe Machinerichtlijn (2006/42/EG) in werking, naar aanleiding waarvan NEN een aantal publicaties uitgeeft. De praktijkgids 'Machinerichtlijn praktisch toepassen' is een herziene uitgave en legt verbanden tussen de Machinerichtlijn, aanverwante richtlijnen en normen.

De speciale uitgave 'Nieuwe Machinerichtlijn – Wijzingen en Commentaar' gaat in op de verschillen tussen de oude en de nieuwe richtlijn.

De praktijkgids 'Risicobeoordeling in het kader van de Machinerichtlijn' beschrijft het risicobeoordelingsproces en geeft maatregelen die getroffen worden om de veiligheid van machines te waarborgen.

Tot slot is er nog de nieuwe versie van de Wegwijzer Machinerichtlijn. De publicatie geeft 500 relevante normen en 56 integrale normteksten weer.

Informatie: www.nen.nl.

Subsidies

subsidiezaken: schutjes@nrk.nl

Extra geld Milieu & Technologie

De ministeries van VROM en Economische Zaken stellen 10 miljoen euro extra beschikbaar voor ondernemers die hun productieprocessen willen verbeteren. Het gaat om een uitbreiding van het programma Milieu & Technologie. Met het extra geld willen de ministeries noodlijdende MKB-ers in crisistijd tegemoetkomen. Ook moet de subsidie ervoor zorgen dat de maakindustrie schoner en innovatiever wordt.

Ondernemers die van de regeling gebruik willen maken moeten aantoonbaar nieuwe processen, producten of diensten gaan ontwikkelen en toepassen. De uitvinding moet nieuw zijn voor de sector en de omzet van het bedrijf mag niet meer bedragen dan 50 miljoen euro.

Andere voorwaarden zijn dat het project hoofdzakelijk in Nederland wordt uitgevoerd en de milieuwinst op Nederlandse bodem moet worden behaald.

Informatie: www.senternovem.nl.

Groei met de rem erop

Producten hebben de bodem van het dal achter zich gelaten: voorraden worden aangevuld en de wereldhandel trekt aan. Dit zorgt voor hernieuwde groei van de industriële productie in 2010 van 1,5% tegenover de verwachte daling van 10% in 2009. De groei zal nog wel enige tijd geremd worden door afwachtende consumenten en bedrijven, stelt ING in 'My Industry Outlook 2010: De crisis voorbij?'.
 De groei zal nog wel enige tijd geremd worden door afwachtende consumenten en bedrijven, stelt ING in 'My Industry Outlook 2010: De crisis voorbij?'.

Branches

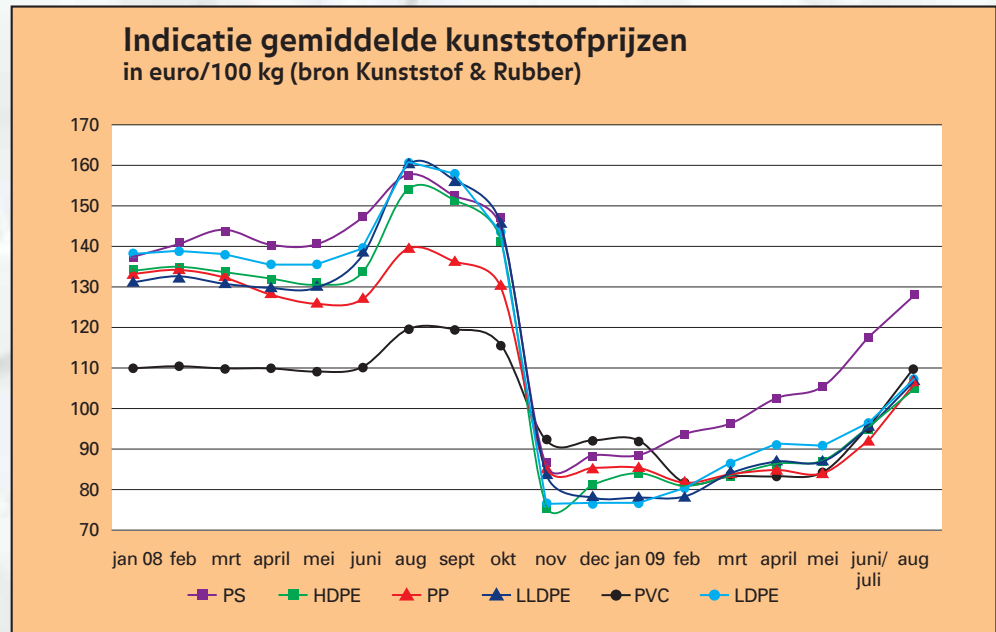
Vroegcyclische en exportgerichte branches zullen in 2010 het best presteren. Branches die basisproducten en halfafabrikaten produceren zien dit jaar al enig productieherstel. De verwachting is dat de industriële investeringen volgend jaar blijven afnemen. De nasleep van de crisis zal de productiegroei nog lang blijven onderdrukken, zo is de verwachting. Het opbouwen van vermogen en terugbrengen van schuldposities gaat ook de komende jaren nog ten koste van consumptie en investeringen.

Werkloosheid

In de periode juli-september waren gemiddeld 394.000 personen werkloos. Dat is 5% van de beroepsbevolking. Vorig jaar was dat nog 3,7%. De werkloosheid is daarmee met 110.000 personen gestegen. Overigens geldt de toename voor zowel mannen als vrouwen in alle leeftijdsgroepen. De jongerenwerkloosheid is met 11,5% nog steeds het hoogst.

Cradle-to-cradle buitenbank

De visie van cradle-to-cradle (C2C) wordt steeds meer opgepakt. Zo ook door VDL Wientjes Emmen die samen

met andere partners werkte aan de eerste buitenbank in Nederland die volledig aan het cradle-to-cradle concept voldoet en ook als zodanig is gecertificeerd. Materialen van het product worden aan het eind van de levensloop gescheiden en kunnen zonder kwaliteitsverlies worden hergebruikt in een oneindige kringloop. De bank, genaamd Come Back bank, is ontwikkeld door Eveline Bijleveld van Velopa Citystyle.

Alligator werkt mee aan prijswinnend fust

Light Weight Containers (LWC) ontwikkelde een lichtgewicht fust voor bier en koolzuurhoudende dranken als alternatief voor het stalen fust. Voor de innovatie werd ook de expertise gebruikt van diverse toeleveranciers, waaronder Alligator Plastics BV in Son. Alligator ontwikkelde en produceerde de koppeling op het vat (met geïntegreerde luchtklep en bierafsluiter) en de zgn. disposable line. Dit laatste is een eenmalige bierleiding met tapsysteem die na elk vat wordt vervangen. Tijdens de Drinktec in München werd de

Beverage Innovation Award 2009 voor het fust uitgereikt.

Starpack Award voor Teamplast

De doseerdop die Teamplast ontwikkelde voor het vitaminedrankje CeDevita Go! kreeg in Groot-Brittannië een zilveren Starpack Award toegekend in de categorie 'Technical Development'. Luc van den Broek (productontwerper) en Bill Johnson (projectontwikkelaar) namen de prijs in ontvangst. De jaarlijkse Starpack Awards staan in Groot-Brittannië bekend als dé prijs voor innovatieve verpakkingen. De jury vond de doseerdop "een significante ontwikkeling die de prestatie van verpakkingen verbetert" en "het is een leuk product met een slimme schroef-sluiting-actie om de vitaminepoeder in het mineraalwater te laten vallen".

NPSP maakt versterkt bio based polyester

NPSP Composiet BV uit Haarlem introduceerde onlangs NaBasCo, een nieuwe natuurvezel versterkt bio based polyester. Het materiaal kan

worden toegepast in producten waaraan eisen worden gesteld op het gebied van stijfheid, sterkte, lichtgewicht, vormvrijheid, UV-bestendigheid en milieubelasting, stelt het bedrijf. In NaBasCo worden natuurlijke vezels als vlas en hennep gecombineerd met een hars op basis van sojaolie (15-25%). De milieubelasting is door het gebruikte materiaal en proces rond de 60% lager dan glasvezelcomposietproducten die gemaakt zijn met lamineertechnieken voor statische producten.

Compelling Facts about Plastics

PlasticsEurope geeft in het rapport 'The Compelling Facts about Plastics 2009. An analysis of European plastics production, demand and recovery for 2008' een analyse van vraag, aanbod en recycling van kunststof in Europa. De Europese vraag naar kunststof liep vorig jaar met 7,5% terug naar 48,5 miljoen ton. 38 Procent hiervan wordt toegepast in verpakkingen, 21% in de bouw, 7% in automotive, 6% in elektronica en overige toepassingen 28%. Er werd in 2008 in totaal 60 miljoen ton kunststof gepro-

duceerd, wat neerkomt op 25% van de wereldkunststofproductie. Duitsland levert hieraan de grootste bijdrage (7,5), gevolgd door de Benelux (4,5%), Frankrijk (3%) en Italië (2%). In de periode van januari tot juni van dit jaar kelderde de productie van kunststof in Europa met 26% vergeleken met dezelfde periode in 2008. De productiedaling is nu gestabiliseerd. In het tweede kwartaal was een licht herstel te zien, al is de sector nog verre van het niveau van voor de crisis.

Discussie over toekomstig innovatiebeleid

In 'Reviewing Community innovation policy in a changing world' schetst de Europese Commissie de resultaten van het huidige innovatiebeleid en de uitdagingen voor de toekomst. Volgens de commissie is de Small Business Act, de wet die het groei- en innovatiepotentieel van het midden- en kleinbedrijf moet stimuleren, een succes. Nuttige instrumenten waren de staatssteunregels voor onderzoek en ontwikkeling en de verlaging van de kosten voor merkenregistratie. Wat niet is geslaagd, is het ontwikkelen van een goed Europees intellectueel eigendomsrechtstelsel.

Kennis maken, kennis delen

Het Innovatie-PrestatieContract (IPC) is in ieder geval een succesvol instrument om de innovatie binnen bedrijven te bevorderen en ook de onderlinge samenwerking op innovaties. Het Ministerie van EZ draagt dat succes uit in een boekje waarin ze rapporteert over de 1.700 bedrijven die middels de IPC-regeling hun innovatieplannen hebben gerealiseerd. Ook projecten van deelnemende kunststof-

bedrijven worden erin genoemd, zoals Brands Structural Composites en Poly Products, RPP en Innosell, en Dewaco. NRK-directeur Erik de Ruijter geeft in een interview zijn visie op innovatie – waarop de rubber- en kunststofindustrie hoog scoort – en het IPC-instrument.

Drijvend bouwen

Wordt drijvend bouwen de norm? Het wordt in ieder geval serieus genomen, zodat de NEN nu onderzoekt of ze er normen voor moet ontwikkelen. Er bestaan in Europa nog geen normen op het gebied van drijvend bouwen. Het ontbreekt momenteel aan duidelijke afspraken bij de bouwregelgeving, zodat de markt zelf met oplossingen moet komen.

Kunststof brugdekken

In Zoetermeer zijn in de wijk Oosterheem twaalf stalen bruggen met een brugdek uit glasvezelversterkt polyester geplaatst van Ontwerpbureau ipv Delft. De dekken bestaan uit platen van 85 centimeter breed. Op de voetgangersbruggen ligt een zandkleurig dek en op de fietsbruggen een rood brugdek.

Natuurrubber uit paardenbloemen

Het Fraunhofer-Instituut in Aken ontdekte het gen dat het melksap uit paardenbloemen snel laat polymeriseren. Het melksap levert een rubberkwaliteit die qua eigenschappen overeenkomt met 'gewoon' natuurrubber uit de rubberboom. Door het gen uit te zetten kan veel meer latex uit de planten worden gewonnen om er natuurrubber van te maken: 4 tot 5 keer zoveel. Grootschalige kweek levert een opbrengst op van 500 tot 1.000 kg latex per hectare en per oogst.

Vouchers PRIMA Ondernemen Award 2010-2011

De NRK benadert sinds medio 2009 ledenbedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel hebben staan. Van de brancheorganisaties ontvangen ze een PRIMA-voucher waarmee de bedrijven kunnen deelnemen aan de PRIMA Ondernemen Award 2010-2011. Het is een extra stimulans. Bedrijven die geen voucher ontvangen, maar wel interesse hebben in deelname kunnen zich ook aanmelden.

The graphic features a central globe with the word 'VOUCHER' in large blue letters. Below it, the text reads 'NRK PRIMA Ondernemen Award 2010/2011' and 'Bent u de nieuwe PRIMA Ondernemer?'. The graphic is surrounded by four small photographs showing award presentations. Logos for 'ABN-AMRO' and 'Berenichet' are visible at the bottom.

In de maanden september en oktober 2009 is de PRIMA-voucher uitgereikt aan de volgende bedrijven:

- 2MV Composites BV
- AKG Polymers
- Brands Structural Products BV
- D.R.I. Rubber BV
- Depron BV
- DPI
- Formit BV
- Haval Disposables BV
- Innosell
- Kunststoffen Industrie Waalwijk
- NEDCAM BV
- Opstalan BV
- OptiMal Forming Solutions
- Plasticum Ede BV
- RPC Packaging
- RPP Kunststofbew. & Assemblage
- Schaaap Composites
- Van der Sar KunststofProducten
- Wavin Nederland BV

De NRK gaat door met het uitreiken van PRIMA-vouchers tot de NRK Nieuwjaarsbijeenkomst in 2010. Daarna worden de deelnemende bedrijven onder de loep genomen, zodat de prijswinnaar bekend kan worden gemaakt op de Nieuwjaarsbijeenkomst 2011. Informatie: www.nrk.nl/ledennet/duurzaamheidmvo of Jacqueline de Waal, tel. 070 444 0683.

IPC 2 leidt al tot verrassende innovaties

Wat hebben een exacte kopie van Van Goghs Aardappeleters, een Texaco-benzinestation in België en een flexibele mal met elkaar gemeen? Het zijn drie recente, in het oog springende innovaties, die mede dankzij het IPC 2 traject tot ontwikkeling konden komen. Ze werden onlangs met trots aan de buitenwereld gepresenteerd.

Het tweede IPC-project (Innovatie-PrestatieContract) van de NRK is bedoeld om innovatieve bedrijven een (financieel) steuntje in de rug te geven. Voorwaarde is dat deelnemers samenwerkingsverbanden met elkaar en met kennisinstituten aangaan. Een IPC heeft een looptijd van drie jaar en als sterk punt dat bedrijven de innovaties kiezen waarmee ze aan de slag willen.

Van Gogh-reliëf

Schilder Vincent van Gogh heeft prachtige werken gemaakt. Tijdens zijn korte leven heeft hij slechts één schilderij verkocht, maar in de twintigste eeuw is zijn werk in de buitencategorie terechtgekomen. Zijn doeken gingen voor vele miljoenen van de hand en hangen tegenwoordig over de hele wereld. Voor een instelling als het Vincent van Gogh Huis in Zundert, de geboorteplaats van de schilder, is het echter onmogelijk een origineel te bemachtigen: het museum

heeft er domweg de middelen niet voor. "Voor het Van Gogh Huis, maar ook voor particulieren, zou het een oplossing kunnen zijn om exacte kopieën van het werk van Van Gogh te bezitten. Maar dan wel kopieën die elke pennenstreek laten zien zoals die op het originele doek staat." Dat vertelt Peter Dikmans, partner in de DDC Groep (adviesbureau voor strategie, innovatie en groei) en voorzitter van de Stichting Innotime. Hij was als adviseur en partner betrokken bij een innovatie van het Valkenswaardse Formit, een in plaatbewerking gespecialiseerd kunststofverwerkend bedrijf met 17 medewerkers.

Ruim twee jaar geleden startte de innovatieve ondernemer Jack Keulen met de ontwikkeling van een nieuwe techniek: het vervaardigen van 100% exacte kopieën van oppervlakken inclusief het daarop aanwezige reliëf. Volgens Dikmans is vooral de kunstgerelateerde markt (musea en museumwinkels) een afzetgebied met potentie. Daarnaast ziet hij mogelijkheden voor de vervaardiging van natuurgetrouw verkoopmateriaal, zoals natuurstenen vloertegels. "Dan hoeven verkoper en klant niet met loodzware tegels te zeulen."

Of musea en vermogende eigenaren bereid zullen zijn hun kostbare bezit van de muur te halen om het te laten scannen, is de vraag, maar Dikmans is hoopvol gestemd: "Het kost tijd en bewijzen om mensen te overtuigen, dus we verwachten niet meteen morgen volop business te hebben. Het doek hoeft niet

verplaatst te worden: de scanapparatuur is mobiel. Bovendien is de techniek niet gebaseerd op laserstraling of andere mogelijk schadelijke straling, maar op het gebruik van normaal kunstlicht."

De innovatie, een combinatie van verschillende bestaande technieken, kwam tot stand in samenwerking met een consortium aan bedrijven en kennisinstellingen. Naast de voorspelbare voordelen kleeft daaraan ook een nadeel, heeft Dikmans ervaren. "Het gaat doorgaans om MKB-bedrijven zonder uitgebreide staf en financiële middelen. Daardoor heeft het proces langer geduurd dan we hoopten."

Vrije vorm

Langs de snelweg E17 ter hoogte van Kruikeke, onder Antwerpen, is een futuristisch ogend benzinstation gebouwd. Het door Texaco geëxploiteerde verkooppunt heeft niet alleen een opmerkelijk glooiende vorm, maar een tankende bouwkundige zal zich wellicht verbazen over het toegepaste bouw materiaal: geprefabriceerde EPS-schuimblokken onder een polyurea-coating. Het project is het resultaat van een door de Vlaamse overheid uitgeschreven wedstrijd, waaraan verschillende oliemaatschappijen deelnamen. Het nieuwe bouw materiaal is een ontwikkeling van Nedcam uit Apeldoorn. Het bedrijf is vooral bekend van activiteiten in de jachtbouw en composietenindustrie. "De innovatie houdt in dat we een nieuw bouw materiaal hebben ontwikkeld dat geschikt is voor de bouw", vertelt een trotse Nedcam-directeur Erwin van Maaren. "Het mooie van het materiaal is dat je ermee in alle denkbare vrije vormen kunt bouwen. Dat kan door EPS zelf als bouw materiaal toe te passen, maar ook door het te gebruiken voor de

Formit maakt exacte kopieën van oppervlakken inclusief het reliëf van bijv. werken van Van Gogh

Achterzijde van het futuristisch ogende benzinestation dat Nedcam maakte van geprefabriceerde EPS-schuimblokken onder een polyurea-coating

vervaardiging van mallen waarin beton gestort kan worden. In beide gevallen voldoet het materiaal aan de wens van architecten om in vrijere vormen te kunnen ontwerpen.”

Nedcam heeft bij de ontwikkeling nauw samengewerkt met de leverancier van het basismateriaal en ingenieursbureau Solico, dat gespecialiseerd is in het ontwerpen en ontwikkelen van vezelversterkte producten. Via Solico kwam ook een relatie met de faculteit Ingenieurswetenschappen van de Universiteit Gent tot stand. Dat laatste vooral om de benodigde Europese classificatie voor brandwerendheid te verkrijgen. “Dat was een van de grootste obstakels”, herinnert Van Maaren zich. “Het heeft anderhalf jaar geduurd voordat we konden gaan bouwen. Aanvankelijk waren de brandveiligheidseisen te zwaar voor de gebruikte materialen. Met de toepassing van additieven en door gebruik te maken van een lagensysteem slaagden we er in de hoogste Europese klasse voor brandveiligheid te halen.” Door die lange zoektocht zakte de ontwikkelaars de moed wel eens in de schoenen, geeft Van Maaren toe. Deelname aan het IPC speelde een belangrijke rol om het project toch vaart te laten houden. “Het werkte als katalysator”, denkt hij.

De samenwerking binnen IPC heeft Van Maaren als prettig ervaren, maar soms moet je ook je nek durven uitsteken als dat nodig is, vindt hij. “Tweehonderd jaar geleden bestond beton nog niet. Tegenwoordig doen we er alles mee. Wat wij hebben ontwikkeld is nieuw, weer anders dan beton, niet voor de rechttoe-rechtaanbouw, maar voor het realiseren van vrije vormen.”

Flexibele mal

Fabrikanten van kunststofverpakkingen krijgen vaker de vraag naar kleinere productseries. Een dure trend want mallen voor vacuümvormen en matrijzen voor spuitgieten vragen forse investeringen. Sebastiaan Boers bedacht tijdens zijn promotieonderzoek naar complex materiaalgedrag aan de TU Eindhoven een oplossing voor dat probleem: een flexibele mal voor kunststofverpakkingen. “Ken je dat oude pennenspeelgoed nog?”, stuurt hij een vraag naar de kern van zijn vinding per kerende post retour. “Als je je hand op de pennen legde en daardoor de pennen indrukte, bleef de vorm van je hand er in staan. Zo iets.” Voor verschillende buig- en trekexperimenten had Boers steeds een andere mal nodig. Uit efficiencyoverwegingen ontwikkelde hij een mal met een flexibel pennenbed. Gebaseerd op het oude kinderspeelgoed. Al snel begreep hij dat zijn ‘bijvangst’ commerciële mogelijkheden bood. Voor dat doel riep hij Optimal Forming Solutions in het leven. “De eerste toepassingen waaraan ik denk, liggen op het gebied van vacuümvormen. Je maakt een kunststofplaat warm en je zuigt de plaat door middel van vacuüm onder tegen de mal aan.

Je kunt zo enkele exemplaren of series maken, denk aan blisters of aan gereedschaphouderbakjes. Het grote voordeel is natuurlijk dat er niet steeds opnieuw mallen gemaakt moeten worden: met behulp van software programmeer je als het ware een nieuwe mal.”

Boers heeft al gesprekken gevoerd met potentiële afnemers. Wel zal hij het prototype nog wat moeten opschalen. “De belangstelling gaat uit naar een groter formaat. En de besturing moet natuurlijk aansluiten bij de software die de klant in gebruik heeft. Het kost tijd en geld om de apparatuur aan te passen aan de wensen van de afnemer.”

Boers heeft goede ervaringen opgedaan met het IPC-instrument. “Het is waardevol om op basis van gelijkheid met anderen samen te werken aan een nieuwe ontwikkeling. En voor mij als beginnend ondernemer was de financiële ondersteuning meer dan welkom.” Minder tevreden is hij over de terughoudendheid van grotere bedrijven. “Ik merk dat grote bedrijven huiverig zijn voor nieuwe dingen. Men doet één ding en daar houdt men zich bij. De drive om nieuwe dingen te doen is niet groot. Die is er wel bij kleine bedrijven, maar die zitten weer niet ruim in de financiële middelen.” <<

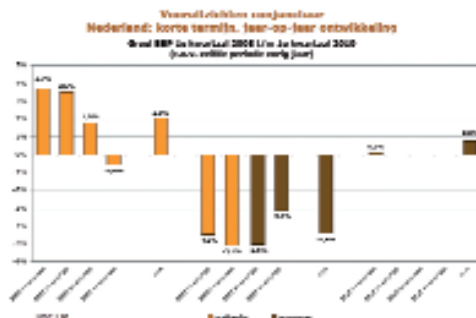
Boers bedacht de flexibele mal voor zijn buig- en trekexperimenten; een ‘bijproduct’ dat hij inmiddels vercommercialiseert

Dynamische en maatschappelijk verantwoorde industrietak

Het derde kwartaal 2009 laat een nul groei zien en het EIM verwacht voor de komende twee kwartalen een groei. Een voorzichtig herstel van de Nederlandse economie wordt voorspeld. De grafiek brengt die omslag in beeld. Het zware weer is echter niet voorbij. Het devies blijft aanpakken, bedreigingen pareren en kansen pakken.

Het kabinetsbeleid helpt. Ook de NRK en branches kunnen u steunen, door lobby en het bieden van diensten. Laat ik hieronder een aantal concrete thema's en resultaten noemen.

Innovatie-PrestatieCon-

tract – Dat innovatie hot is blijkt ook uit de inschrijving voor het 3^e IPC van de NRK. Dit IPC wordt 11 januari 2010 bij SenterNovem ingediend. Inmiddels hebben 10 bedrijven hun deelname toegezegd en gaan ze voor € 50.000 subsidie in 3 jaar. De inschrijving loopt via Martin van Dord (vandord@nrk.nl).

Prima Ondernemen Award – Vijftig bedrijven, actief op het gebied van vernieuwing en duurzaamheid, hebben inmiddels een voucher ontvangen voor de NRK PRIMA Ondernemen Award 2010-2011. Ding ook mee naar één van de drie Awards! Aanmelden kan bij Jacqueline de Waal (dewaal@nrk.nl).

Duurzaam Inkopen – Met de lobby rond duurzaam inkopen hebben wij bereikt dat rubber-, lijm- en kunststofproducten horen bij een duurzame maatschappij. Nog niet in alle gevallen is ons doel gehaald, maar aan versie 2 wordt gewerkt. Jolanda Neeft vertelt u de laatste ontwikkelingen (neeft@nrk.nl).

Milieudoelen – Het Convenant IMT eindigt dit jaar; de meeste milieudoelen zijn ruim voor 2010 al gehaald. De NRK heeft meegewerkt aan de opvolger "Samenwerken op maat". Insteek is weer een praktisch werkboek met als doel: het ontzorgen van bedrijven als het gaat om milieu. Informatie: deruijter@nrk.nl.

Energie-efficiency – De rubber-, lijm- en kunststofindustrie blijft koploper energie-efficiency. In de totaalrapportage van minister Van der Hoeven aan de Tweede Kamer (over alle 30 MJA-sectoren) staat onze industrietak aan kop met 15,4% energie-efficiency. Meer weten: dewaal@nrk.nl.

Administratieve lasten – Ontzorgen van administratieve lasten is het doel van EUGO, het systeem voor elektronische uitwisseling van gegevens tussen overheidsorganen en bedrijven. Met de ervaring uit de huidige praktijktests kan de aanpak straks uitgerold worden in de hele industrietak. Voor de 1.000 bedrijven betekent dat een kostenbesparing van € 2,5 miljoen per jaar. Jacqueline de Waal (dewaal@nrk.nl) weet er alles van.

Onderwijs – In twee weken heeft de Kunststofbus 10 ROC's in Nederland bezocht en ca. 1.000 leerlingen hebben kennis gemaakt met spuitgieten, extrusie en vacuümvormen. Ledenbedrijven hebben geholpen bij die werkbezoeken. Voor contacten met de ROC in uw buurt: Eric Schutjes (schutjes@nrk.nl).

Laten we er nog een schepje bovenop gooien. Succesvolle bedrijven en een sterke branche!

Erik de Ruijter
algemeen directeur

met de Vario-cuphouder

Innovatie zit soms in kleine, alledaagse dingen. Designbureau GBO heeft met de Vario-cuphouder van Haval een prestigieuze Red Dot Design Award gewonnen. "Voor de Vario heeft GBO het principe van een bekerhouder opnieuw benaderd met als resultaat een eenvoudig en innoverend product. De vloeiende en ergonomische vormen van de houder creëren een licht, sterk en hedendaags product", zo is te lezen op de website van GBO.

De Vario-bekerhouder verbetert de ergonomie tijdens het drinken uit kunststofbekers door een comfortabel handvat, dat voorkomt dat er geknoeid wordt en dat gebruikers hun vingers branden aan de hete beker. De opening aan de onderzijde zorgt ervoor dat de Vario-cuphouder voor bekertjes van verschillende afmetingen kan worden gebruikt, dat hij gestapeld kan worden en het reduceert materiaalgebruik.

Haval neemt de productie van de Vario-cuphouder voor zijn rekening. Het bedrijf startte in 1984 met de fabricage van *disposables*. Ontwikkeling en innovatie vinden in eigen beheer plaats en zijn onderdeel van de bedrijfsvoering. Het bedrijf staat continue vernieuwing van zowel de productietechnieken als het assortiment voor. De Vario-cuphouder is daar een goed voorbeeld van. TNO-onderzoek bracht enige tijd geleden aan het licht dat eenmalige (automaten)-bekertjes minder belastend voor het milieu zijn dan porseleinen kopjes of aardewerk mokken. Afwassen blijkt uiteindelijk een groter negatief effect op het milieu te hebben dan de productie van eenmalige bekertjes. Zeker als ook nog recycling en herverwerking worden meegenomen.

De Red Dot Design Award is een internationale designprijs die wordt toegekend door het Design Zentrum Nordrhein Westfalen Essen. Winnende producten worden gepresenteerd in het Red Dot Design-museum in Essen.

